

Врз основа на член 48 став 1 точка 3 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15 и 6/16), а во врска со точка 9 од Одлуката за доставување податоци за извршените активности во платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16), гувернерот на Народната банка на Република Македонија донесе

УПАТСТВО

за доставување податоци за извршените активности во платниот промет

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се дефинираат видот и описот на податоците за извршените активности во платниот промет и начинот на нивното доставување до Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка).
2. Одделни изрази употребени во ова упатство го имаат следново значење:
 - „Банкомати“ се електромеханички уреди коишто му овозможуваат на овластениот имател на картичката користејќи машински вчитлива пластична картичка да повлече готовина од неговата сметка или да обезбеди пристап кон други услуги (проверка на салдото на картичката, трансфер на средства или депонирање готовина). Банкоматите можат да работат вклучени (online) (со барање за авторизација во реално време) или исклучени од линија (offline) (со одложена авторизација).
 - „Банкомати со функција за иницирање кредитен трансфер“ се банкоматите коишто му овозможуваат на овластениот корисник да изврши кредитен трансфер со користење платежна картичка.
 - „Банкомати со функција за депонирање готовина“ се банкоматите коишто му овозможуваат на овластениот корисник да депонира готовина, со употреба на картичка со функција на повлекување/депонирање готовина. Ги вклучува сите трансакции со кои готовината се депонира на уредот на местото на продажба, без рачна интервенција, каде што воедно плаќачот се идентификува со платежната картичка.

- „Банкомати со функција на повлекување готовина“ се банкоматите коишто му овозможуваат на овластениот корисник да повлече готовина од неговата сметка, со употреба на картичка со функција на повлекување/депонирање готовина. Повлекувањето готовина придружено со платежна трансакција не се вклучува во ставката „Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)“, туку во ставката: „Повлекување готовина на физички места на продажба“.
- „Бесконтактна платежна картичка“ е платежната картичка којашто овозможува плаќање на физички места на продажба коишто нудат можност за бесконтактно плаќање, со помош на технологија на радиофрекветни бранови со едноставно доближување на картичката до читачот за вршење на плаќањето.
- „Бесконтактни уреди“ се уредите коишто поддржуваат прифаќање платежни инструменти коишто содржат само запис содржан на бесконтактен чип.
- „Блокирана трансакциска сметка“ е трансакциската сметка кај обезбедувачот на платежна услуга за која е евидентирано неизвршено решение за присилна наплата. Се вклучува состојбата за бројот и вредноста на блокирани трансакциски сметки на физички и правни лица на крајот на извештајниот период.
- „Блокади по основи (по сопствена иницијатива)“ е состојба за бројот и вредноста на блокадите направени на иницијатива на обезбедувачот на платежна услуга кај кого се водат трансакциските сметки на физички и правни лица, по однапред дефинирани основи, на крајот на извештајниот период.
- „Блокирани депоненти“ се депонентите кај обезбедувачот на платежната услуга за кои е евидентирано неизвршено решение за присилна наплата.
- „Блокирани депоненти по сопствена иницијатива“ се депонентите кај обезбедувачот на платежна услуга, блокирани на иницијатива на обезбедувачот на платежната услуга кај кого се води трансакциската сметка за која е евидентирано неизвршено решение за присилна наплата.
- „Бренд“ е специфичен продукт за плаќање, претежно картичка, којшто е лиценциран од својот сопственик за употреба на одредена територија.
- „Вкупен број на картички (независно од бројот на функциите на картичката)“ е вкупниот број на картички во циркулација. Картичките може да имаат една или повеќе функции: функција на повлекување/депонирање готовина, дебитна, кредитна, одложена дебитна или функција на електронски пари. Картичките коишто нудат повеќе функции се бројат само еднаш со цел да се избегне двојно броење.

- „Вкупно трансакции коишто вклучуваат не-МФИ“ се вкупните број и вредност на трансакции коишто вклучуваат не-МФИ со употреба на платежни инструменти.
- „Вкупен број на трговци во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички“ го претставува бројот на трговци во земјата кои прифаќаат картички независно од функцијата на картичката, бројот на трговци кои прифаќаат картички со функција на електронски пари, бројот на трговци кои прифаќаат плаќања на уреди на виртуелните места на продажба, како и бројот на трговци кои прифаќаат плаќање на останатите уреди (бројот на трговци кои прифаќаат плаќања од страна на корисниците за микроплаќање и бројот на трговци кои нудат можност за брза наплата). Известувачите треба, на годишна основа, да доставуваат податоци за матичниот број на трговците.
- „Вкупен број на продажни места на трговците во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички“ го претставува бројот на продажни места во земјата коишто прифаќаат картички независно од функцијата на картичката, бројот на продажни места на трговци кои прифаќаат картички со функција на електронски пари, бројот на виртуелни места на продажба, како и бројот на продажни места на трговци кои прифаќаат плаќање на останати уреди (бројот на продажни места кои прифаќаат плаќање од страна на корисници за микроплаќање и бројот на продажни места кои нудат можност за брза наплата). Бројот на продажните места се доставува за секој трговец, поединечно, по матичен број.
- „Вкупно испратени трансакции“ се трансакциите коишто ги вклучува не-МФИ испратени до обезбедувачите на платежни услуги. Податоците се доставуваат од страна на домашните обезбедувачи на платежни услуги.
За употреба на платежните инструменти се применува следново:
 - а) кредитните трансфери се бројат на страната на плаќачот;
 - б) директното задолжување се брои на страната на примачот;
 - в) чековите се бројат на страната на примачот;
 - г) трансакциите со картички се бројат на страната на плаќачот (издавач);
 - д) трансакциите со електронски пари се бројат на страната на плаќачот.
- „Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)“ вклучува трансакции на депонирање готовина на банкомати направени со употреба на картичка со функција на повлекување/депонирање готовина. Ги вклучува сите трансакции преку кои се врши депонирање готовина на банкомат, без мануелна интервенција, каде што плаќачот се идентификува себеси со платежната картичка.
- „Депонирање готовина на шалтерите на банката“ е депонирање готовина на сметка на шалтерите на банката, со употреба на платен налог, каде што

картичката и/или друг документ се употребува за идентификување на плаќачот. Вклучува депонирање на готовина на банкарските дневни/ноќни депозитни сефови за одобрување на сметката на банката. Овие трансакции не претставуваат плаќања во вистинска смисла, туку промена на готовината во пари на сметката.

- „Директен учесник“ е секоја институција којашто е идентификувана / призната од страна на платните системи и е овластена за испраќање / примање налози за трансфер директно во / од системот без посредник или е директно обврзана со правилата што ги уредуваат платните системи. Во некои системи, директните учесници, исто така, разменуваат налози во име на индиректните учесници. Секој учесник кој има индивидуален пристап до системот се брои одделно.
- „Директни задолжувања“ се платна услуга за задолжување на сметката на плаќачот, најчесто на повеќекратна основа, каде што платната трансакција е иницирана од примачот, при што директното задолжување е претходно авторизирано, односно плаќачот дава согласност за платната трансакција на примачот, на обезбедувачот на платежни услуги на примачот или на сопствениот обезбедувач на платежни услуги, пред таа да биде иницирана. Плаќањата се бројат на страната на примачот.
- „Директни задолжувања иницирани врз основа на еден налог“ е директно задолжување коешто е иницирано независно, односно не претставува дел од датотека на повеќе налози коишто се иницираат заедно.
- „Директни задолжувања иницирани преку датотека со повеќе налози“ се директно задолжување иницирано електронски, како дел од група на директни задолжувања коишто се иницирани заедно од страна на примачот. Секое директно задолжување, односно налог којшто е дел од датотеката се брои одделно, кога за него се известува во број на трансакции.
- „Други директни учесници“ е секој директен учесник во платниот систем, со исклучок на банките и централната банка.
- „Други платежни инструменти“ ги вклучува оние платежни инструменти коишто постојат во земјата, а не можат да бидат вклучени во ниту една од поставените категории (на пр.: меници, скратена меница). Тука не се вклучуваат акредитивите. Притоа, потребно е да се наведе во забелешка кои инструменти за плаќање се употребуваат.
- „Други финансиски институции“ се сите финансиски институции коишто учествуваат во платен систем и се под супервизија на надлежните органи (централната банка, Министерството за финансии), но не се сметаат за банки.

- „Електронски пари“ се парична вредност претставена како побарување од издавачот којашто е сместена на електронски уред, издадена врз основа на прием на пари во износ којшто не е помал од вредноста на издадените електронски пари и е прифатена како средство за плаќање од страна на лица кои не се издавачи на тие пари.
- „Задолжување на сметки со просто книжење“ се трансакции за задолжување иницирани од банките без определен налог за трансакција и извршени преку просто книжење на сметка на клиентот, односно без употреба на традиционален платен инструмент. Овие податоци се исклучени од кредитните трансфери, директните задолжувања или која било друга категорија на традиционалните инструменти. За оваа ставка се известува за следниве видови трансакции: наплата на камати, банкарски трошоци, наплата на провизии итн. Овие трансакции не се вклучуваат во вкупниот број/вредност на трансакциите со платежни инструменти. Податоците за овие трансакции се внесуваат во табелата 4, освен за провизиите, членарините и другите трошоци во врска со картичното работење, коишто се внесуваат во табелата 5, во истоимената ставка. Податоците за каматите и плаќањето на рати при употреба на кредитни картички не претставуваат предмет на известување на платежната статистика.
- „Издавач на платежна картичка“ е финансиската институција којашто им овозможува платежни картички на корисниците и вршење трансакции со нив на физичките места на продажба и на банкоматите. Покрај тоа, му гарантира плаќања на опслужувачот за трансакциите коишто се во согласност со правилата на релевантната шема. Во случај на тристрана шема, издавач на картичката е шемата на картичката. Во случај на четиристрана шема, издавачи на картичките се:
 - а) банките и
 - б) претпријатието што е член на шемата за картички и коешто има склучено договор со имателот на картичката и му овозможува издавање и користење картичка од картичната шема.
- „Имиња на мрежи на картички во кои е вклучен обезбедувачот на платежни услуги“ содржи назив на мрежата низ која се врши обработката на платежните трансакции извршени со платежни картички (мастеркард, виза, американ експрес, дајнерс итн.).
- „Индириктен учесник“ е учесник во платниот систем со обврзувачки договор, каде што тој преку посредник кој е директен учесник извршува дел од активностите, најчесто порамнување во платниот систем. Сите трансакции на индириктниот учесник се порамнуваат преку сметката на директниот учесник во платниот систем, кој е согласен да го претставува индириктниот учесник. Секој

учесник во платниот систем се брои, без разлика дали постои или не правна врска помеѓу два или повеќе вакви учесници.

- „Институциите коишто нудат платежни услуги на не-МФИ“ ги вклучуваат сите обезбедувачи на платежни услуги во земјата.
- „Интернет-картички“ се картичките на кои не се складираат пари на чип или магнетна лента, но можат да бидат наполнети со трансферирање вредност од друга сметка и да бидат употребени за плаќања преку интернет.
- „Картичка со функција за повлекување/депонирање готовина“ е картичка којашто му овозможува на имателот да повлече готовина од банкомат и/или да депонира готовина. Притоа, функцијата за повлекување/депонирање готовина е претежно комбинирана со платежна функција.
- „Картичка со комбинирана дебитна, функција за повлекување/депонирање готовина и со функција на електронски пари“ е картичката издадена во земјата, со комбинирана функција за повлекување/депонирање готовина, дебитна функција и со функција на електронски пари.
- „Картичка којашто нуди пристап до складираните електронски пари на сметките за електронски пари“ е опишана во дефиницијата за „електронски пари“.
- „Картичка на која електронските пари може да се складираат директно“ е картичката на која се складираат електронски пари што се во сопственост на имателот на картичката. Видете ја дефиницијата за „електронски пари“.
- „Картичка со дебитна функција“ е картичка којашто му овозможува на имателот директно, моментално задолжување на сметката кај издавачот на картичката. Може да биде поврзана со сметка којашто дава дозволено пречекорување, како една дополнителна можност којашто картичката ја нуди. Бројот на картички со дебитна функција се однесува на вкупниот број на издадени картички во циркулација, а не на бројот на сметки, со кои овие картички се поврзани. Основната разлика на картичката со дебитна функција, во споредба со картичката со одложена дебитна функција и кредитна функција е во тоа што согласно со договорниот аранжман, на имателот на картичката при купување му се наплатува директно од средствата на неговата трансакциска сметка.
- „Картичка со одложена дебитна функција“ е картичка којашто му овозможува на имателот купување со картичката со задолжување на сметката кај издавачот на картичката до висината на дозволения лимит. Салдото на сметката се наплаќа во полн износ на крајот на определен временски период. На имателот му се наплаќа годишна членарина. Основната разлика на картичката со одложена дебитна функција, во споредба со картичката со дебитна функција или кредитна функција е во тоа што согласно со договорниот аранжман на имателот на

картичката му се доделува кредитна линија, но тој е обврзан да го исплати целиот износ на направениот долг, на крајот на определен временски период.

- „Картичка со дебитна и/или одложена дебитна функција“ е картичката којашто има дебитна и/или одложена дебитна функција. За оваа категорија се известува доколку податоците не можат да бидат класифицирани во картичка со дебитна функција или картичка со одложена дебитна функција.
- „Картичка со кредитна функција“ е картичка којашто му овозможува на имателот купување и/или повлекување готовина сè до висината на износот којшто е однапред определен. Дозволената кредитна линија може да биде целосно наплатена на крајот на определен временски период, или пак може да се наплатува дел по дел, при што во износот најчесто е вклучена камата. На имателот честопати му се наплаќаат и други надоместоци, како што е годишниот трошок за картичката. Основната разлика меѓу оваа картичка и картичката со дебитна и/или одложена дебитна функција се состои во тоа што постои договорен аранжман каде што на имателот му е одобрена кредитна линија (независно од тоа дали имателот навистина ќе го користи или ќе одлучи да го плати целиот износ на настанатиот долг на крајот на определениот период).
- „Картичка со кредитна и/или одложена дебитна функција“ е картичката којашто има кредитна и/или одложена дебитна функција. За оваа категорија се известува доколку податоците не можат да бидат класифицирани во категоријата картичка со кредитна функција или картичка со одложена дебитна функција. Ова е случај кога картичката има кредитна линија, но не е возможно да се утврди (врз основа на договорот помеѓу издавачот и корисникот на картичката) дали на имателот на картичката му е дозволено да повлече одобрен кредит (што претставува карактеристика на картичката со кредитна функција, независно од тоа дали навистина ќе ја искористи оваа поволност) или имателот на картичката е договорно обврзан да го плати целиот износ на крајот на определен временски период (што претставува карактеристика на картичката со одложена дебитна функција).
- „Картичка со платежна функција (со исклучок на картичките само со функција на електронски пари)“ е картичката којашто има барем една од следниве функции: дебитна, одложена дебитна или кредитна функција. Оваа картичка може во себе да содржи и други функции, како што е функцијата на електронски пари, но доколку картичката има само функција на електронски пари, не се вклучува во оваа категорија.
- „Картичка со функција на електронски пари“ е картичката на која може директно да се складираат електронски пари. Картичките или другите уреди коишто само овозможуваат пристап до складираните електронски пари (интернет-картички, картичките коишто не складираат пари на чип или магнетна лента, но можат да бидат наполнети со трансферирање на вредност од друга сметка и да бидат

употребени за плаќања преку интернет) не се вклучуваат, затоа што електронските пари не се складираат директно на картичката.

- „Картичка со функција на електронски пари коишто се најмалку еднаш вчитани“ е картичката којашто е најмалку еднаш употребена, односно се смета за активирана.
- „Картичка со останати функции“ е картичка за подароци, како и картичка со останати функции коишто не можат да се класифицираат во ниту една од наведените категории картички и тие се вклучуваат во меморандум-ставката: „картички со останати функции“.
- „Картична шема“ е техничка и комерцијална инфраструктура којашто му служи на еден или на повеќе брендови на картички и притоа овозможува организациска, правна и оперативна рамка потребна за извршување на услугите доделени од тие брендови. Тристраната картична шема ги вклучува следниве засегнати страни:
 - а) самата картична шема, во улога на издавач и опслужувач;
 - б) имателот на картичката и
 - в) прифаќачот.

Четиристраната картична шема ги вклучува следниве засегнати страни:

- а) издавачот;
- б) опслужувачот;
- в) имателот на картичката и
- г) прифаќачот на картичката.

Во случај на трансакции извршени преку банкомати, најчесто опслужувачот ги нуди неговите услуги преку банкомати.

- „Клириншка куќа и депозитар на хартии од вредност“ е секоја организација за клиринг и порамнување којашто е директен учесник во платен систем. Ги вклучува организациите за клиринг и/или порамнување на мали плаќања и плаќања со хартии од вредност коишто учествуваат директно во системите за трансфер на средства со големи вредности во кои се врши конечното порамнување на соодветните мали плаќања и плаќања со хартии од вредност.
- „Контактно-бесконтактна платежна картичка“ е платежната картичка којашто овозможува плаќање на местата на продажба коишто нудат можност и за контактно плаќање со читање на картичката на уредот и за бесконтактно плаќање, со помош на технологија на радиофрекветни бранови со едноставно доближување на картичката до читачот за вршење на плаќањето.
- „Контактни уреди“ се уредите коишто поддржуваат прифаќање на платежни инструменти коишто содржат запис содржан на магнетна лента или чип.

- „Контактно-бесконтактни уреди“ се уредите коишто поддржуваат прифаќање на платежни инструменти коишто содржат запис содржан на магнетна лента, чип или бесконтактен чип.
- „Корисник на платежна услуга“ физичко или правно лице кое ја користи платежната услуга во улога на плаќач или примач.
- „Корисник на микроплаќање“ е физичко или правно лице кое има склучено договор за микроплаќање со посредник при микроплаќање, а доколку правно лице има склучено договори за микроплаќање во име на повеќе физички лица, под корисник на микроплаќање се подразбира секое физичко лице поединечно, односно секоја претплатничка линија, поединечно.
- „Кредитен трансфер“ е платен инструмент којшто му овозможува на плаќачот да ѝ даде инструкција на институцијата каде се наоѓа неговата сметка и да пренесе средства на сметката на корисникот. Платежниот инструмент е налог за плаќање (или датотека со повеќе налози) извршени со цел да му се пренесат средствата на располагање на корисникот. Истовремено, налогот за плаќања и средствата внесени во него се движат од обезбедувачот на платната услуга на плаќачот кон обезбедувачот на платната услуга на примачот (корисникот), преку определен број финансиски институции како посредници и/или еден или повеќе платни системи и системи за порамнување. Во оваа категорија се вклучуваат трансакциите коишто вклучуваат готовина на едниот или другиот крај од платната трансакција и во која се создава налог за извршување пренос на средства. Овде се вклучуваат и кредитните трансфери иницирани преку банкомати со функција за иницирање кредитен трансфер.
- „Кредитни трансфери иницирани во хартиена форма“ се кредитните трансфери коишто плаќачот ги поднесува во хартиена форма. Исто така, вклучени се и поднесувања преку телефакс или други начини (на пр.: неавтоматизирано телефонско банкарство), врз основа на решенија за присилна наплата и преку траен налог, доколку тие подразбираат рачна интервенција, со цел да бидат трансформирани во електронски плаќања.
- „Кредитни трансфери иницирани електронски“ се кредитните трансфери коишто плаќачот ги поднесува до својата банка без употреба на хартиена форма (на пр.: електронски). Вклучува поднесувања преку телефакс, или други начини (пр.: автоматизирано телефонско банкарство), врз основа на решенија за присилна наплата и преку траен налог, доколку тие се трансформирани во електронски плаќања без рачна интервенција. Овие кредитни трансфери коишто клиентот на банката ги поднесува во својата банка во нехартиена форма, исто така, вклучуваат и трајни налози коишто првенствено се поднесуваат во хартиена форма, но потоа се извршуваат електронски. Во нехартиените кредитни трансфери се вклучуваат и кредитните трансфери коишто се извршуваат во

банката врз основа на финансиски инструмент (како што е документарниот акредитив), ако финансискиот инструмент е поднесен во нехартиена форма или формата на поднесување на инструментот е непозната, па банката го извршува трансферот електронски. Во нехартиените кредитни трансфери се внесуваат и кредитните трансфери иницирани на банкомати со функција на кредитен трансфер. Кредитните трансфери коишто се иницирани електронски ги вклучуваат и налозите за плаќање иницирани преку други уреди:

- а) користење на услугите на телебанкарство;
- б) користење на услуга на плаќање преку мобилен телефон;
- в) користење СМС и е-пошта;
- г) останати начини на вршење електронски кредитен трансфер.

- „Кредитни трансфери иницирани врз основа на еден налог“ се кредитните трансфери коишто се иницирани независно, односно не претставуваат дел од датотека на повеќе налози коишто се иницираат заедно.
- „Кредитни трансфери иницирани како датотека со повеќе налози“ се кредитните трансфери иницирани електронски како дел од група кредитни трансфери коишто се иницирани заедно од страна на плаќачот. Секој кредитен трансфер, односно налог којшто е дел од датотеката, се брои одделно кога за него се известува во број на трансакции.
- „Кредитни трансфери иницирани од МФИ“ се кредитен трансфер инициран од банката којашто известува кон друга МФИ и кон државата и државните органи. Кредитните трансфери иницирани кон државата и државните органи истовремено се вклучуваат и во категоријата кредитни трансфери иницирани во хартиена форма или иницирани електронски, соодветно.
- „Монетарни финансиски институции (МФИ)“ се централната банка и останатите депозитни институции (банки и штедилници).
- „Микроплаќање“ е плаќањето производи и услуги во поединечен износ не поголем од 1.000 денари, при што согласноста да се изврши плаќањето се дава преку средства за телекомуникација, дигитални или информациско-технолошки уреди.
- „Немонетарни финансиски институции (не-МФИ)“ се секое физичко и правно лице коешто не припаѓа на секторот на МФИ. За целите на платежната статистика, обезбедувачите на платежни услуги не се вклучуваат во секторот на не-МФИ.
- „Обезбедувачи на платежни услуги“ се однесуваат на банките, издавачите на електронски пари, правните лица коишто се вклучени во платен систем или вршат други услуги поврзани со плаќањата, останатите обезбедувачи на

платежни услуги и издавачи на електронски пари и посредниците при микроплаќањата.

- „Одобрување сметки со просто книжење“ се трансакциите иницирани од монетарните финансиски институции без определен налог за трансакција и извршен преку просто книжење на сметка на клиентот, односно без употреба на традиционален платен инструмент. Овие податоци се исклучени од категоријата кредитни трансфери, директни задолжувања или која било друга категорија на традиционалните инструменти. Во оваа ставка се известува за следниве видови трансакции: плаќање камати, дивиденди и друго. Овие трансакции не се вклучуваат во вкупниот број/вредност на трансакциите со платежни инструменти.
- „Опслужување (acquiring)“ претставува услуга којашто му овозможува на примачот на уплатата да прифати платен инструмент или платна трансакција, притоа овозможувајќи услуги за проверка, овластување и порамнување коишто водат до трансфер на средства до примачот.
- „Опслужувач (acquirer)“ се однесува на:
 - а) Субјектот којшто отвора и води трансакциски сметки за прифаќач на картички, т.е. трговци. Трговецот му пренесува податоци за извршените трансакции на субјектот. Опслужувачот е одговорен за трансакциите коишто се обработуваат и се порамнуваат.
 - б) Субјектот којшто управува со сметката на трговецот во случај кога трансакциите се извршени преку уреди на местата на продажба или други канали и трговецот му ги испраќа потребните информации на субјектот потребни за обработка на трансакцијата.
 - в) Субјектот којшто му овозможува повлекување книжни пари на имателот на картичката, директно или преку тристрани шеми, во случај кога трансакциите се извршуваат преку банкомати.
 - г) Субјектот којшто обезбедува уреди, независно од сопственоста на тие уреди.
- „Органи на државната власт“ се институциите на државата коишто се директни учесници во системот за големи плаќања.
- „Останати издавачи на електронски пари“ се издавачите на електронски пари, освен „друштвата за издавање електронски пари“ и „банките“.
- „Останати уреди за вршење плаќања“ се вкупниот број на мобилни телефони или други уреди коишто се користат за вршење плаќања (како и за потребите на микроплаќање од страна на корисниците на микроплаќање).

- „Останати уреди за прифаќање на плаќањата“ ги вклучуваат вкупниот број на уреди за брза наплата од страна на корисниците, како и вкупниот број на инсталирани уреди на продажните места за прифаќање на плаќањето од страна на корисниците на микроплаќање, како и други уреди за прифаќање на плаќањата (покрај банкоматите и уредите на физичките места на продажба).
- „Платежна картичка“ е средство коешто се користи од страна на овластениот имател за вршење трансакции или повлекување готовина. Картичката му овозможува на имателот, во согласност со договорот што го има склучено со издавачот на картичката, една или повеќе функции: функција на повлекување/депонирање готовина, дебитна, одложена дебитна, кредитна и функција на електронски пари. Картичките поврзани со сметка за електронски пари се вклучуваат во категоријата „картички со функција на електронски пари“ и во други категории согласно со функциите коишто ги нуди. Картичките се бројат на страната на издавачот.
- „Платежна трансакција“ е платниот налог инициран од страна на плаќачот или примачот на средствата, којшто вклучува уплата на готови пари на трансакциска сметка, пренос на средствата од една на друга трансакциска сметка и исплата на готови пари од сметката.
- „Платен инструмент“ е налогот со кој учесникот во платниот промет му наложува на обезбедувачот на платежни услуги да изврши плаќање.
- „Платен систем“ е системот за пренос на средства којшто е заснован на формални и стандардизирани договори и заеднички правила за обработка, пребивање и/или порамнување на плаќањата меѓу учесниците во платниот систем.
- „Платежни услуги“ се активностите коишто вклучуваат извршување платежни трансакции во име на физички или правни лица во рамките на земјата (за одделни услуги и во странство).

Ги вклучуваат следниве видови активности:

а) услуги за депонирање готовина на трансакциска сметка и сите други услуги потребни за работење на сметка;

б) услуги коишто овозможуваат повлекување готовина од трансакциска сметка;

в) извршување платна трансакција, којашто вклучува пренос на средства на трансакциска сметка преку обезбедувач на платежни услуги на корисникот или преку друг обезбедувач на платежни услуги (директни задолжувања, платежни картички, кредитни трансфери и трајни налози);

г) извршување платежна трансакција, каде што средствата на корисникот на платежни услуги се повлекуваат од обезбедената кредитната линија (кредитен трансфер, директно задолжување или плаќање со картичка);

д) издавање и/или прифаќање на платежните инструменти;

ѓ) извршување платежна трансакција каде што согласноста на плаќачот да изврши платежна трансакција е дадена преку телекомуникациски, дигитален или ИТ-уред и плаќањето е направено кон операторот на телекомуникациски, ИТ-систем или мрежен оператор, којшто делува само како поседник помеѓу корисникот на платежната услуга и трговецот на добра и услуги;

е) извршување микроплаќање преку мобилен телефон или преку други уреди; и

ж) извршување платежни трансакции преку системи за брза наплата коишто нудат услуги за плаќање со готовина за: мобилна и фиксна телефонија, комунални услуги, државни и општински такси, казни и даноци, услуги за обработка на плаќањето преку кредитни/дебитни платежни картички и сл., како и услуги за безготовински плаќања преку електронските паричници на клиентите.

- „Плаќања со картички (безготовински плаќања)“ се платежните трансакции направени со картичка со дебитна, кредитна или одложена дебитна функција на уреди или преку други канали.
- „Плаќања со картички издадени во земјата (со исклучок на картичките со функција на електронски пари)“ се платежните трансакции извршени со картички со дебитна, кредитна или одложена дебитна функција на уреди на местата на продажба или преку други канали. Ги вклучуваат сите трансакции иницирани со картичка:

а) сите трансакции во кои опслужувачот (acquirer) и издавачот (issuer) на картичките се различни ентитети; и

б) сите трансакции во кои опслужувачот (acquirer) и издавачот (issuer) на картичките се ист ентитет, при вршење платежни трансакции на уред во просториите на банката. Исто така вклучува одбивања од сметката на банката коишто се резултат на извршените трансакции со картички каде што опслужувач и издавач на картичките се ист ентитет (на пр.: корпоративна картичка).

Трансакциите со електронски пари не се вклучуваат. Плаќањата се бројат на страната на издавачот на картичката. Притоа, се известува само за трансакциите со картичките издадени во земјата, и тоа за сите трансакции со овие картички направени во рамките на земјата на издавање и надвор од неа. Само плаќањата

со картички се вклучуваат. Оттука следува дека категоријата „повлекување/депонирање готовина на банкомати“ се однесува на употребата на картичките со функција за повлекување/депонирање готовина и за оваа категорија се известува во ставката „повлекување готовина на банкомати“ и „депонирање готовина на банкомати“, соодветно. Кредитните трансфери на банкомати не се вклучени, затоа што за нив се известува во ставката „кредитни трансфери“. Категоријата „повлекување готовина на уредите на физичките места на продажба“ се исклучува, доколку постои можност за тоа. Плаќањата преку телефон и интернет со користење на картичката се вклучуваат, додека пак плаќањата со картички издадени од страна на трговците се исклучуваат, освен во случај кога овој тип картички се издадени во соработка со некоја банка.

- „Плаќања со картички издадени во земјата иницирани на виртуелни места на продажба“ се електронски иницирани плаќања со употреба на платежни картички коишто не се иницирани на физички места на продажба (уреди на физичките места на продажба). Оваа ставка вклучува купување добра и услуги со употреба на платежни картички преку телефон или интернет.
- „Плаќања со картички иницирани на уреди за електронски трансфер на средства на физички места на продажба“ се електронски иницирани трансакции со употреба на платежна картичка на уредите на физичките места на продажба коишто овозможуваат електронски пренос на средства. Оваа ставка вклучува плаќања со картички на физичките места на продажба лоцирани кај трговците. Притоа, не ги вклучува трансакциите со употреба на електронски пари.
- „Плаќања со картички со дебитна функција“ се платежните трансакции со употреба на картички со дебитна функција на физичките места на продажба или преку други канали.
- „Плаќања со картички со одложена дебитна функција“ се платежните трансакции со употреба на картички со одложена дебитна функција на физичките места на продажба или преку други канали.
- „Плаќања со картички со дебитна и/или одложена дебитна функција“ се платежните трансакции со употреба на дебитна и/или одложена дебитна функција на физичките места на продажба или преку други канали. За оваа поткатегија се известува само доколку податоците не можат да се поделат на податоци за „плаќања со картички со дебитна функција“ и за „плаќања со картички со одложена дебитна функција“.
- „Плаќања со картички со кредитна функција“ се платежните трансакции со употреба на картички со кредитна функција на физичките места на продажба или преку други канали.

- „Плаќања со картички со кредитна и/или одложена дебитна функција“ се платежните трансакции со употреба на картички со кредитна и/или одложена дебитна функција на физичките места на продажба или преку други канали. За оваа поткатегија се известува само доколку податоците не можат да се поделат на податоци за „плаќања со картички со кредитна функција“ и „плаќања со картички со одложена дебитна функција“.
- „Плаќања преку мобилен телефон или други уреди“ се платежните трансакции со употреба на мобилен телефон на физичките места на продажба, каде што при вршењето на плаќањето од страна на корисникот на мобилниот телефон се прави моментално задолжување на неговата трансакциската сметка кај издавачот на картичката.
- „Плаќач“ е физичко или правно лице коешто има отворено трансакциска сметка и врши плаќање од таа сметка или во случај кога нема трансакциска сметка, физичкото или правно лице коешто го иницира платниот налог.
- „Повеќекратни трансакции“ се поткатегија на трансакциите на виртуелните места на продажба и вклучуваат плаќања со платежни картички за производи и услуги преку интернет во однапред определени временски интервали (членарини, претплати и слично).
- „Повлекување готовина на физичките места на продажба“ е трансакцијата со која имателот на картичката повлекува готовина на физичките места на продажба во комбинација со плаќање за средства или услуги. Ако не е можно да се разликуваат податоците на повлекување готовина на уредите на физичките места на продажба, тие се внесуваат во категоријата „трансакции на уредите на физичките места на продажба“.
- „Повлекување готовина на банкомати (освен трансакциите со електронски пари)“ е повлекувањето готовина на банкомати со употреба на картичка со функција на повлекување/депонирање готовина. Податоците за повлекувањето готовина на уредите на физичките места на продажба со употреба на картичка со дебитна, кредитна или одложена дебитна функција се вклучуваат во категоријата „повлекување готовина на шалтерите на банката“ (табела 5). Податоците за повлекувањата готовина, заедно со платна трансакција не се вклучуваат во оваа ставка, туку за подигнатиот износ се вклучуваат во ставката „повлекување готовина на физички места на продажба“. Доколку не постои можност известувачот да извести за подигнатиот износ, тогаш овие трансакции се пријавуваат во ставката „трансакции на физичките места на продажба“.
- „Повлекување готовина на шалтерите на банката“ е повлекувањето готовина од сметката на шалтерите на банката, со употреба на формулар на банката, при што за идентификување на примачот се употребува картичката и/или друг документ.

Овие трансакции не претставуваат плаќања во вистинска смисла на зборот, туку само промена на парите на сметката во готовина.

- „Посредник при микроплаќање“ е телекомуникациски или мрежен оператор или оператор на информациско-технолошки системи преку кој се вршат микроплаќањата и којшто ги исполнува условите пропишани со Законот за платен промет.
- „Прекугранични трансакции кај плаќања со картички“ е платната трансакција при плаќање со платежни картички, иницирана од плаќачот, каде што обезбедувачите на платната услуга на плаќачот и на примачот се лоцирани во различни земји.
- „Примач“ е физичко или правно лице кое претставува примач на средствата коишто се предмет на платната трансакција.
- „Сметки достапни преку ПС или друг уред само за извештаи“ се бројот на отворени сметки коишто на правните и физичките лица им овозможуваат користење услуги на електронско банкарство од соодветна банка. Пристапот до услугите на банката надвор од нејзините простории, користејќи ПС или друг уред, на наведените субјекти им овозможува увид во состојбата, промените и извод на сметката. Под терминот ПС или друг уред се подразбира персонален сметач (во натамошниот текст: ПС), мобилен телефон, банкомат, факс или говорен автомат и тие нудат широк спектар на известување за состојбите и промените на сметките на клиентот преку најава на интернет-страниците на банките, доставување СМС, е-пошта итн.
- „Сметки достапни преку ПС или друг уред за плаќања и извештаи“ се број на отворени сметки коишто на правните и физичките лица им овозможуваат користење на услугите на електронско банкарство од соодветна банка. Пристапот до услугите на банката надвор од нејзините простории, користејќи ПС или друг уред, на наведените субјекти им овозможува да извршат плаќања врз основа на електронскиот налог за плаќање и воедно увид во состојбата, промените и извод од сметката. Оваа ставка претставува поткатегорија на ставката „сметки достапни преку ПС или друг уред само за извештаи“.
- „Сметки за електронски пари“ се сметките на кои се складираат електронски пари. Средствата на сметката може да се користат од имателот на сметката за да се пренесат средства помеѓу сметките. Картички на кои електронските пари се складираат директно, не се вклучуваат.
- „Сметките за електронски пари коишто овозможуваат пристап со картичка“ се објаснети во дефинициите „сметки за електронски пари“ и „картичка со функција на електронски пари“.

- „Сметки за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки“ се сметките коишто се водат кај обезбедувачот на платежни услуги, на име на еден или повеќе корисници на платежни услуги, а не може да се класифицираат во категоријата „трансакциски сметки“.
- „Сметки за вршење плаќања“ е категорија којашто во себе ги вклучува „трансакциските сметки“ и „сметките за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки“.
- „Тековна состојба на издадените електронски пари“ е вредноста на крајот на периодот на известување, на издадените електронски пари од страна на издавачи на електронски пари и чувани од субјекти коишто не се издавачи.
- „Тековна состојба на средствата на сметките за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки“ е вредност на средствата на сметките за вршење плаќања, што не се трансакциските сметки (средствата во електронскиот паричник) на клиентот на крајот на периодот на известување.
- „Траен налог“ е платен инструмент со помош на кој секое физичко и/или правно лице имател на сметка во банка може да ја овласти банката во негово име и за негова сметка да врши пренос на средства кон други трансакциски сметки во банката или, пак, во други банки согласно со инструкциите (точно определен износ, дата и период на достасување на плаќањето, број на рати) наведени од имателот на сметката во договорот склучен со банката.
- „Трансакциска сметка“ е сметката којашто претставува единствен и неповторлив нумерички податок којшто служи за идентификација на учесникот во платниот промет, а преку кој тој врши плаќања. Се вклучува состојбата за бројот на отворени трансакциски сметки на физички и правни лица на крајот на извештајниот период. Овој податок не го вклучува бројот на трансакциски сметки коишто се блокирани на крајот на извештајниот период.
- „Трансакциите на банкомати (освен трансакциите со електронски пари)“ ги вклучува трансакциите на повлекување или депонирање готовина на банкоматите со користење картичка со функција на повлекување/депонирање готовина и притоа ги опфаќаат:
 - а) сите трансакции во кои прифаќачот и издавачот на картичката се различни субјекти;
 - б) сите трансакции во кои прифаќачот и издавачот на картичката претставуваат еден субјект.

Трансакциите со електронски пари не се вклучуваат. Трансакциите со банкомати се прикажуваат во соодветните поткатегории, освен во случаите кога ваквата

поделба не е можна, па се вклучуваат во категоријата: „плаќања со картички“. Плаќањата се бројат на страната на праќачот.

- „Трансакции на уреди опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени во земјата“ се платежните трансакции на уреди опслужувани од домашни обезбедувачи на платежни услуги (независно дали уредите се лоцирани во или надвор од земјата во која се лоцирани обезбедувачите на платежните услуги) со картички издадени во земјата. Географската местоположба се однесува на местоположбата на уредите.
- „Трансакции на уреди опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени надвор од земјата“ се платежните трансакции на уреди опслужувани од домашни обезбедувачи на платежни услуги (без разлика дали уредите се лоцирани во или надвор од земјата во која се лоцирани обезбедувачите на платежните услуги) со картички издадени надвор од земјата. Географската местоположба се однесува на местоположбата на уредите и на платежните картички.
- „Трансакции на уреди опслужувани од страна на нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги надвор од земјата со картички издадени во земјата“ се платежните трансакции на уреди опслужувани од нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги (надвор од земјата) со картички издадени во земјата. Географската местоположба се однесува на местоположбата на уредите.
- „Трансакции за полнење/празнење електронски пари“ се трансакциите коишто овозможуваат пренос на вредноста на електронските пари од издавачот на електронските пари на картичката со функција на електронски пари и обратно (полнење/празнење).
- „Трансакции на виртуелни места на продажба“ се трансакциите на уредите на виртуелните места на продажба коишто овозможуваат купување производи и услуги преку интернет, односно преку виртуелните продавници во земјата и надвор од неа.
- „Трансакции со картички со функција на електронски пари“ се трансакциите во коишто имателот на картичката со функција на електронски пари врши пренос на вредноста на електронските пари од неговото салдо, кон салдото на корисникот.
- „Трансакции на физички места на продажба (освен трансакциите со електронски пари)“ се трансакциите направени на уредите на физичките места на продажба, со употреба на картичка со дебитна, кредитна, или одложена дебитна функција. Тие ги вклучуваат бројот и вредноста на трансакции иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на

трансакциите со електронски пари). Плаќањата со картички иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства, контактно-бесконтактни, во себе ги вклучуваат и трансакциите извршени на импринтери и трансакциите извршени со мобилен телефон или други уреди при вршење плаќања од страна на корисниците за микроплаќања. Во оваа категорија се вклучуваат и подигнувањата на готовина на уредите на физичките места на продажба, придружени со платна трансакција. Доколку постои можност да се издвојат, тие се внесуваат во категоријата: „повлекување готовина на уредите на физичките места на продажба“. Овде не се вклучуваат трансакциите со употреба на картичка со функција на електронски пари.

- „Трансакција со користење на електронски пари“ е трансакцијата во која имателот на електронските пари пренесува средства од неговата сопствена сметка на сметката на корисникот, со употреба на картичка на која електронските пари се складираат директно или преку други сметки со електронски пари.
- „Трансакција со користење електронски пари, со употреба на картичка на која електронските пари се складираат директно“ е трансакцијата во која имателот на картичката со функција на електронски пари пренесува средства од неговата сметка за електронски пари на сметката за електронски пари на корисникот.
- „Трансакција со користење електронски пари преку сметки со електронски пари“ е трансакцијата при која средствата од сметката за електронски пари на плаќачот се пренесуваат на сметката за електронски пари на примачот.
- „Трансакција со користење електронски пари, преку сметки за електронски пари од кои: пристап со картичка“ е трансакцијата при која се користи картичка за пристап до сметката со електронски пари за пренос на средства од сметката за електронски пари на плаќачот на сметката за електронски пари на примачот.
- „Трговец“ е правно лице кое е овластено да прима средства во размена за добра и/или услуги и има склучено договор со обезбедувачите на платежните услуги, за прифаќање на средствата.
- „Трговци кои прифаќаат картички со функција на електронски пари“ е вкупниот број на трговци кои прифаќаат плаќање само со картички со функција на електронски пари.
- „Трговци кои прифаќаат плаќања на уреди на виртуелните места на продажба“ е вкупниот број на трговци кои нудат можност за вршење плаќање преку уредот/уредите на виртуелните места на продажба. На пример, Катастарот е еден виртуелен трговец, којшто нуди плаќање на повеќе видови услуги и секоја од тие услуги ќе се брои како засебен уред во категоријата: „уреди на виртуелните места на продажба“.

- „Уреди за брза наплата“ се уредите коишто овозможуваат брза наплата на мобилна и фиксна телефонија, комунални услуги, државни и општински такси, казни и даноци, во готови пари, на самиот уред или електронски, преку средствата депонирани на електронски паричник.
- „Уреди за картички со електронски пари“ се уредите коишто овозможуваат трансфер на електронска вредност од издавачот на електронски пари на картичката со функција на електронски пари и обратно, или од салдото на картичката на салдото на корисникот.
- „Уреди за полнење/празнење на електронски пари“ се уредите коишто овозможуваат трансфер на електронската вредност од издавачот на електронски пари на имателот на картичката со електронски пари и обратно.
- „Уреди за прифаќање електронски пари“ се уредите коишто му овозможуваат на имателот на картичката со функција на електронски пари да префрли вредност на електронски пари од неговото салдо на салдото на трговецот или друг корисник. Секој уред за прифаќање електронски пари се брои посебно, дури и во случај на постоење на повеќе вакви уреди на иста локација кај трговецот.
- „Уреди за електронски трансфер на средства на физичките места на продажба“ се уредите на физичките места на продажба коишто ги прифаќаат платните информации преку електронски уреди и на нив може, во некои случаи, да се врши нивен пренос кога се вклучени на линија (со барање за авторизација во реално време) или исклучени од линија (со одложена авторизација). Ова е поткатегорија на „уредите на физичките места на продажба“. Секој уред на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства се брои индивидуално, во случај на постоење на неколку уреди на една трговска локација.
- „Уреди на виртуелните места на продажба“ се уредите на виртуелни места на продажба коишто овозможуваат купување производи и услуги преку интернет, преку виртуелните продавници во земјата.
- „Уреди на физичките места на продажба“ се уредите коишто овозможуваат употреба на платежни картички на физички (невиртуелни) места на продажба. Платната информација се презема или мануелно, на хартиени ваучери, или преку електронски медиум, односно преку уреди за електронски трансфер на средства на физички места на продажба. Уредот на физички места на продажба може да врши пренос на информациите кога е вклучен на линија (со авторизација во реално време) и/или исклучен од линија (со одложена авторизација). Уредите на физичките места на продажба понатаму се делат на: контактни, контактнo-бесконтактни и бесконтактни уреди на физичките места на продажба.

- „Уреди за самостојно вршење плаќања“ се уредите коишто му овозможуваат на сопственикот на платежната картичка самостојно вршење на плаќањата за видовите услугите коишто ги нуди уредот. Уредите за самостојно вршење на плаќањата понатаму се делат на: контактни, контактнo-бесконтактни и бесконтактни уреди.
- „Чек“ претставува безусловна наредба којашто трасантот му ја дава на трасатот, да исплати одредена сума пари на ремитентот, кој е наведен на чекот или на самиот трасант.
- „Шема за електронски пари“ е сет на технички концепт, правила, алгоритми, функции, законски и договорни спогодби, комерцијални договори и административни процедури коишто ја формираат основата за обезбедување специфичен продукт за електронски пари. Ова дополнително вклучува и обезбедување маркетиншки услуги, обработка и други услуги корисни за потрошувачите.

II. ВИДОВИ СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАИ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ АКТИВНОСТИ ВО ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

3. Известувачите доставуваат податоци во табели со дефинирана форма и содржина, пропишани од страна на Народната банка.

3.1. Видови и опис на податоците во табелите

Табела 1:

Институции коишто нудат платежни услуги на немонетарни финансиски институции (во натамошниот текст: не-МФИ)

Поделби по видови податоци коишто прикажуваат број на трансакциски сметки достапни преку ПС или друг уред само за извештаи и за извештаи и плаќања, број на блокирани трансакциски сметки, блокади по основи (по сопствена иницијатива), депоненти, блокирани депоненти, број на сметки за електронски пари, тековна состојба на електронските пари издадени од страна на банките, издавачи на електронски пари и останатите обезбедувачи на платежни услуги.

Табела 2:

Платежни картички

Број на издадени картички во земјата. Податоците за платежните картички се поделени по функцијата што ја нуди платежната картичка, и по брендот на картичката.

Табела 3:

Уреди коишто прифаќаат платежни картички

Број на уреди коишто ги обезбедуваат обезбедувачите на платежни услуги.

Табела 4:

Платежни трансакции коишто ги вклучуваат не-МФИ

Податоците за уредите се поделени на банкомати, уреди на физичките и виртуелните места на продажба, уреди за самостојно вршење на плаќањата и уреди за картички со електронски пари.

Табела 5:

Платежни трансакции по типот на уредот коишто вклучуваат не-МФИ

Број и вредност на платежни трансакции иницирани од не-МФИ преку финансиски институции во земјата. Поделбата на податоците е направена според видот на платниот инструмент којшто се користи за извршување на трансакциите. Податоците вклучуваат уплата на готови пари на трансакциска сметка, пренос на средства од една трансакциска сметка на друга и исплата на готови пари од трансакциска сметка.

Табела 6:

Учество во платните системи

Број и вредност на платежни трансакции коишто вклучуваат не-МФИ иницирани преку обезбедувачите на платежни услуги во земјата. Поделбата на податоците е направена по видот на уредот којшто се користи.

Табела 7:

Плаќања обработени преку платните системи

Број на учесници во секој платен систем во земјата. Податоците се поделени на директни и индиректни учесници. Податоците за директните учесници се поделени по тип на институција.

Табела 8:

Надоместоци од трговци и иматели на платежни картички

Број и вредност на платежните трансакции обработени преку платните системи лоцирани во земјата, по тип на платежна услуга.

Надоместоци коишто им се наплатуваат на трговците во зависност од дејноста на трговецот и висината на годишниот промет остварен со платежни картички и надоместоци коишто се наплатуваат од имателите на платежни картички.

Општи објаснувања за податоците коишто се пополнуваат во табелите

4. Известувачите треба да доставуваат податоци за трансакциски сметки и трансакции во денари извршени на територијата на Република Македонија,

со исклучок на табелите бр. 4, 5 и 7 во кои се содржани податоци и за прекуграничните трансакции.

5. Табелите бр. 3, 4, 5 и 7 содржат ознаки за географската поделба (во натамошниот текст: ГП) со следново значење:
 - 5.1. во полињата со ознака ГП1 се прикажуваат збирно податоците за вкупниот промет во земјата и странство,
 - 5.2. во полињата со ознака ГП3 се прикажуваат аналитичките податоци за состојбата/прометот извршен:
 - во земјата;
 - секоја земја во ЕУ;
 - секоја земја кандидат за членство во ЕУ;
 - други поединечни земји од светот, и
 - збирно за остатокот од светот.
 - 5.3. во полињата со ознака ГП4 се прикажуваат засебни податоци за вкупниот промет извршен во земјата и странство.
6. Податоците во табелите под бр. 1, 2, 3 и 6 се однесуваат на состојбата на крајот на последниот работен ден од месецот, со исклучок на податоците од табела бр. 3 поврзани со вкупниот број на трговци и вкупниот број на продажни места на трговците во земјата коишто се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички, коишто се однесуваат на состојбата на последниот работен ден од годината. Податоците во табелите бр. 4, 5 и 7 се однесуваат на вкупниот број и вредност на платежните трансакции извршени во текот на месецот, додека, пак, податоците од табелата бр. 8 се однесуваат на состојбата на последниот работен ден од годината.
7. Податоците за трансакциите извршени во странска валута се доставуваат конвертирани во денари, според средниот курс на Народната банка или применетиот девизен курс за трансакциите.

III. ТАБЕЛИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ

ТАБЕЛА 1

Институции коишто нудат платежни услуги на не-МФИ				
	Број		Вредност	
	Физички лица	Правни лица	Физички лица	Правни лица
Банки				
Трансакциски сметки				
<i>од кои:</i>				
Сметки достапни преку ПС или друг уред само за извештаи				
Сметки достапни преку ПС или друг уред за плаќања и извештаи				
Блокирани трансакциски сметки				
Блокади по основи (по сопствена иницијатива):				
- судско решение				
- решение на УЈП со приоритетен редослед за наплата				
- решение од царина				
- налог за блокада од Министерството за финансии				
- решение (извршна исправа) за придонеси				
- блокада од единиците на локална самоуправа				
- решение (извршна исправа) од Фондот за води				
- налог за извршување од извршител				
- решение од УЈП				
- задолжница				
- останато				
Сметки за електронски пари				
Тековна состојба на издадените електронски пари				
Депоненти				
Блокирани депоненти				
<i>од кои:</i>				
Блокирани по сопствена иницијатива				
Друштва за издавање електронски пари				

Сметки за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки				
Сметки за електронски пари				
Тековна состојба на издадените електронски пари				
Правни лица коишто се вклучени во платен систем или вршат други услуги поврзани со плаќањата				
Сметки за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки				
Тековна состојба на средствата на сметките за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки				
Останати обезбедувачи на платежни услуги и издавачи на електронски пари				
Сметки за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки				
Сметки за електронски пари				
Тековна состојба на издадените електронски пари				

ТАБЕЛА 2

Платежни картички							
	Број		Број на картички по брендови				
	ФЛ*	ПЛ**	Мастер картд	Виза	Американ експрес	Дајнерс	останати картички
Картички издадени во земјата							
Картички со функција за повлекување/депонирање готовина							
Картички со платежна функција (со исклучок на картичките само со функција на електронски пари)							
<i>од кои:</i> Картички со дебитна функција							
<i>од кои:</i>							

<p>контактни контактно-бесконтактни бесконтактни интернет</p> <p>Картички со одложена дебитна функција</p> <p><i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни Интернет</p> <p>Картички со кредитна функција</p> <p><i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни Интернет</p> <p>Картички со дебитна и/или одложена дебитна функција</p> <p><i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни интернет</p> <p>Картички со кредитна и/или одложена дебитна функција</p> <p><i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни интернет</p> <p>Картички со функција на електронски пари</p> <p><i>од кои:</i> Картички на кои електронските пари може да се складираат директно</p> <p>Картички коишто нудат пристап до складираните електронски пари на сметките за електронски пари</p> <p><i>од кои:</i></p>						
--	--	--	--	--	--	--

Картички со функција на електронски пари коишто се вчитани најмалку еднаш							
Вкупен број на картички (независно од бројот на функциите на картичката)							
<i>од кои:</i> Картички со комбинирана дебитна, функција за повлекување/депонирање готовина и функција на електронски пари							
Останати уреди за вршење плаќања							
Имиња на мрежи на картички во кои е вклучен обезбедувачот на платежни услуги							
Меморандум-ставки: Картички со останати функции							

* ФЛ – Физички лица; ** ПЛ – Правни лица.

ТАБЕЛА 3

Уреди коишто прифаќаат платежни картички	
	Број
Уреди опслужувани од обезбедувачот на платежни услуги во земјата и странство	
Банкомати	ГПЗ
<i>од кои:</i> Банкомати со функција на депонирање готовина	ГПЗ
Банкомати со функција за иницирање кредитен трансфер	ГПЗ
Уреди на физичките места на продажба	ГПЗ
<i>од кои:</i> Уреди за електронски трансфер на средства на физичките места на продажба	ГПЗ
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни	ГПЗ
Уреди за самостојно вршење плаќања	
<i>од кои:</i>	

контактни	
контактно-бесконтактни	
бесконтактни	
Уреди на виртуелните места на продажба	ГПЗ
Уреди за картички со електронски пари	ГПЗ
<i>од кои:</i>	
Уреди за полнење/и празнење електронски пари	ГПЗ
Уреди за прифаќање електронски пари	ГПЗ
Останати уреди за прифаќање плаќања	
Вкупен број на трговци во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички	
<i>од кои:</i>	
Трговци кои прифаќаат картички со функција на електронски пари	
Трговци кои прифаќаат плаќање на уредите на виртуелните места на продажба	
Трговци кои прифаќаат плаќања на останатите уреди	
Вкупен број на продажни места на трговците во земјата кои се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички	
<i>од кои:</i>	
Продажни места на трговци кои прифаќаат картички со функција на електронски пари	
Продажни места на трговци кои прифаќаат плаќање на уредите на виртуелните места на продажба	
Продажни места на трговци кои прифаќаат плаќања на останатите уреди	

ТАБЕЛА 4

Платежни трансакции коишто вклучуваат не-МФИ

	Број на трансакции				Вредност на трансакции			
	ФЛ		ПЛ		ФЛ		ПЛ	
	И	М*	И	М	И	М	И	М
Трансакции по типот на платниот инструмент								
Кредитни трансфери								
Иницирани во хартиена форма								
<i>од кои:</i>								

преку мобилен телефон или други уреди	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
Иницирани на физички места на продажба	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
<i>од кои:</i> Иницирани на физички места на продажба за електронски трансфер на средства	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
Иницирани на виртуелни места на продажба	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
<i>од кои:</i> повеќекратни трансакции	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
Трансакции со користење електронски пари	ГП3	ГП3	ГП3	ГП3
<i>од кои:</i> Со картичка на која електронските пари се складираат директно	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
Преку сметки со електронски пари	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
<i>од кои:</i> пристап преку картичка	ГП1	ГП1	ГП1	ГП1
Чекови				
Други платни инструменти				
Вкупно трансакции коишто вклучуваат не-МФИ				
<i>Меморандум-ставки:</i> Одобрвање сметки со просто книжење Задолжување сметки со просто книжење Кредитни трансфери иницирани од МФИ				
<i>од кои:</i> иницирани кон централната банка иницирани кон други банки и штедилници иницирани кон државата и државните органи				

* И-Интерни плаќања; ** М-Меѓубанкарски плаќања.

ТАБЕЛА 5

Платни трансакции по типот на уредот коишто вклучуваат не-МФИ								
	Број на трансакции				Вредност на трансакции			
	ФЛ		ПЛ		ФЛ		ПЛ	
	И	М	И	М	И	М	И	М
Трансакции по типот на уредот								
а) Трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени во земјата	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење плаќања	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i>								

контактни контактно-бесконтактни бесконтактни								
Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> повеќекратни трансакции	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Трансакции за полнење/празнење електронски пари	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Трансакции со картички со функција на електронски пари	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
б) Трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени надвор од земјата		ГПЗ				ГПЗ		
<i>од кои:</i> Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)		ГПЗ				ГПЗ		
Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)		ГПЗ				ГПЗ		
Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)		ГПЗ				ГПЗ		
<i>од кои:</i> Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)		ГПЗ				ГПЗ		
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни		ГПЗ				ГПЗ		
Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење плаќања								
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни								

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ		ГПЗ	
<i>од кои:</i> повеќекратни трансакции	ГПЗ		ГПЗ	
Трансакции за полнење/празнење електронски пари	ГПЗ		ГПЗ	
Трансакции со картички со функција на електронски пари	ГПЗ		ГПЗ	
в) Трансакции на уредите опслужувани од страна на нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги надвор од земјата со картички издадени во земјата	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни				
Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење на плаќања	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i> контактни контактно-бесконтактни бесконтактни				
Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ
<i>од кои:</i>	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ	ГПЗ

повеќекратни трансакции		ГПЗ		ГПЗ		ГПЗ		ГПЗ
Трансакции за полнење/празнење електронски пари		ГПЗ		ГПЗ		ГПЗ		ГПЗ
Трансакции со картички со функција на електронски пари <i>Меморандум-ставки:</i>								
Повлекување готовина на физичките места на продажба								
Повлекување готовина на шалтерите на банката								
Депонирање готовина на шалтерите на банката								
Задолжување сметки со просто книжење								

ТАБЕЛА 5.1

Платни трансакции по типот на уредот коишто вклучуваат не-МФИ										
	Број на трансакции по брендови на картички									
	Мастеркард		Виза		Американ експрес		Дајнерс		останати картички	
	И	М	И	М	И	М	И	М	И	М
Трансакции по типот на уредот										
а) Трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени во земјата										
<i>од кои:</i>										
Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)										
Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)										
Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)										

од кои:

Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење плаќања

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции

б) Трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени надвор од земјата

од кои:

Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење на плаќања

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции

в) Трансакции на уредите опслужувани од страна на

нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги надвор од земјата со картички издадени во земјата

од кои:

Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење на плаќања

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции

Меморандум-ставки:

Задолжување сметки со просто книжење

ТАБЕЛА 5.2

Платни трансакции по типот на уредот коишто вклучуваат не-МФИ										
Вредност на трансакции по брендови на картички										
Мастеркард		Виза		Американ експрес		Дајнерс		останати картички		
И	М	И	М	И	М	И	М	И	М	

Трансакции по типот на уредот

**а) Трансакции на уредите
опслужувани од страна на
резидентни обезбедувачи на
платежни услуги со картички
издадени во земјата**

од кои:

Повлекување готовина на
банкомати (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

Депонирање готовина на
банкомати (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

Трансакции на физичките места на
продажба (со исклучок на
трансакции со електронските пари)

од кои:

Иницирани на физичките места на
продажба за електронски трансфер
на средства (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите
за самостојно вршење плаќања

Трансакции на виртуелните места
на продажба (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции

**б) Трансакции на уредите
опслужувани од страна на
резидентни обезбедувачи на
платежни услуги со картички
издадени надвор од земјата**

од кои:

Повлекување готовина на
банкомати (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

Депонирање готовина на
банкомати (со исклучок на
трансакциите со електронски пари)

Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење плаќања

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции

в) Трансакции на уредите опслужувани од страна на нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги надвор од земјата со картички издадени во земјата

од кои:

Повлекување готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Депонирање готовина на банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции на физичките места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

Иницирани на физичките места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

Трансакции иницирани на уредите за самостојно вршење плаќања

Трансакции на виртуелните места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари)

од кои:

повеќекратни трансакции										
Меморандум-ставки:										
Задолжување сметки со просто книжење										

ТАБЕЛА 6

Учество во платните системи	
	Број
Платен систем	
Број на учесници	
Директни учесници	
Банки	
Централна банка	
Други директни учесници	
<i>од кои:</i>	
Органи на државната власт	
Клириншки куќи и депозитар на хартии од вредност	
Други финансиски институции	
Останати	
Индириектни учесници	

ТАБЕЛА 7

Обработени плаќања по платни системи (вкупно и поединечни учесници)		
	Број на трансакции	Вредност на трансакциите
Платен систем		
Вкупно испратени трансакции		
Кредитни трансфери	ГП4	ГП4
домашни		
<i>од кои:</i>		

<p>иницирани во хартиена форма иницирани електронски</p> <p>прекугранични</p> <p><i>од кои:</i> иницирани во хартиена форма иницирани електронски</p> <p>Директни задолжувања</p> <p>Плаќања со картички</p> <p><i>од кои:</i> домашни прекугранични</p> <p><i>од кои:</i> мастеркард виза американ експрес дајнерс останати платежни картички</p> <p>Трансакции извршени преку банкомати (со исклучок на трансакциите со електронски пари)</p> <p><i>од кои:</i> домашни прекугранични</p> <p><i>од кои:</i> мастеркард виза американ експрес дајнерс останати платежни картички</p> <p>Трансакции со електронски пари</p> <p><i>од кои:</i> домашни прекугранични</p> <p>Чекови</p> <p>Други трансакции</p>	<p>ГП4</p> <p>ГП4</p> <p>ГП4</p> <p>ГП4</p> <p>ГП4</p>	<p>ГП4</p> <p>ГП4</p> <p>ГП4</p> <p>ГП4</p>
---	--	---

ТАБЕЛА 8.1

Висина на надоместоците на продажно место во зависност од дејноста на трговецот и висината на годишниот промет остварен со платежни картички (во % и во денари)

Вид на дејност на трговецот	Бренд на картички							
	до 1.000.000,00 МКД		од 1.000.001,00 до 10.000.000,00 МКД		од 10.000.001,00 до 50.000.000,00 МКД		над 50.000.001,00 МКД	
	надомест во (%)	промет во МКД	надомест во (%)	промет во МКД	надомест во (%)	промет во МКД	надомест во (%)	промет во МКД
Прехранбени производи и пијалаци								
Хотелиерство								
Угостителство и туризам								
Игри на среќа								
Трговија со текстил и кожа								
Здравствени услуги и поликлиники								
Фармација								
Информатичка технологија и бела техника								
Бензиски станици								
Изнајмување превозни средства								
Осигурителни компании и станици за технички преглед								
Јавни и комунални дејности								
Државни институции								

Електронска трговија								
Останати дејности								

ТАБЕЛА 8.2

Висина на надоместоците коишто му се наплатуваат на имателот на картичката за поседување и употреба на платежни картички на продажни места и банкомати

	Бренд на картички			
	Физички лица		Правни лица	
	Д.К.*	К.К.**	Д.К.	К.К.
Членарина (во МКД)				
Надомест при повлекување готовина				
Надомест на банкоматите при повлекување готовина од терминали опслужувани од банката издавач на картичката – процент од износот за наплата				
Надомест за повлекување готовина на шалтер на банка (банката е издавач на картичката) – процент од износот за наплата				
Надомест за повлекување готовина на шалтер на банка во земјата (банката не е издавач на картичката) и странство - процент од износот за наплата				
Надомест на банкоматите при повлекување готовина од терминали опслужувани од други банки во земјата (банка којашто не е издавач на картичката) и странство – процент од износот за наплата				
Надомест на банкоматите при депонирање готовина - процент од депонираниот износ				
Надомест за проверка на состојбата на трансакциската сметка – (во МКД)				

* Д.К. – Дебитни картички; ** К.К. –Кредитни картички.

IV. ОПШТИ ЗАБЕЛЕШКИ И ПОЈАСНУВАЊА

Институции коишто нудат платежни услуги на не-МФИ (табела бр. 1)

8. Оваа табела ги вклучува сите активни трансакциски сметки во единствениот регистар на трансакциски сметки којшто се води во Клириншките интербанкарски платни системи, како и сите блокирани трансакциски сметки.
9. Во смисла на ова упатство, институциите коишто нудат платежни услуги на не-МФИ се нарекуваат обезбедувачи на платежни услуги и во себе вклучуваат:
 - банки;
 - издавачи на електронски пари;
 - правни лица коишто се вклучени во платен систем или вршат други услуги поврзани со плаќањата;
 - посредници при микроплаќање;
 - останати обезбедувачи на платежни услуги.
10. Податоците коишто се однесуваат на трансакциските сметки, депонентите, блокираните депоненти, сметките за вршење плаќања и сметките за електронски пари се внесуваат во колоните за број на физички и правни лица, додека, пак, податоците за блокираните трансакциски сметки и податоците за вкупниот број и вкупната вредност на блокади по основи се внесуваат во колоните за број и вредност на физички и правни лица, соодветно.
11. Известувачите во категоријата „блокирани трансакциски сметки“ пријавуваат број и состојба на блокираните трансакциски сметки во банката на крајот на извештајниот период. Во категоријата „блокади по основи (по сопствена иницијатива)“ известувачите пријавуваат за вкупниот број и вкупната вредност на блокадите по сопствена иницијатива, извршени во текот на месецот за кој се известува, пријавени во соодветните поткатегории.
12. Известувачите во категоријата „блокирани депоненти“ известуваат за вкупниот број на блокираните депоненти физички и правни лица, на крајот на извештајниот период. Во категоријата „блокирани по сопствена

иницијатива“ се известува за вкупниот број на блокирани депоненти по сопствена иницијатива на крајот на извештајниот период.

13. Податоците за тековната состојба на вредноста на издадените електронски пари и тековната состојба на средствата на сметките за вршење плаќања, што не се трансакциски сметки се внесуваат само во колоната за вредност на физички и правни лица, соодветно.

Платежни картички (табела бр. 2)

14. Се вклучуваат сите картички издадени во земјата, од аспект на сопственоста на картичката и од аспект на брендот којшто го носи. Вкупниот број на мобилните телефони или други уреди коишто се користат за микроплаќање се внесуваат во категоријата: „останати уреди за вршење плаќања“.
15. Ако картичката со платежна функција (со исклучок на картички со функција на електронски пари) нуди повеќе функции, таа се брои во секоја од наведените поткатегории. Оттаму, вкупниот број на картички со платежна функција може да биде помал од збирот на одделните поткатегории. Со цел да се избегне двојно броење, поткатегиите не се земаат предвид.
16. Сите картички со платежна функција (со исклучок на картичките со функција на електронски пари), понатаму се делат на следниве поткатегории: контактни, контактнo-бесконтактни, бесконтактни и интернет-картички. Притоа, вкупниот број картички со определена функција (на пр. картичка со дебитна функција,) претставува збир од наведените четири поткатегории.
17. Картичка со функција на електронски пари може да биде „картичка на која се складираат електронските пари директно“ или „картичка којашто овозможува пристап до сметките за електронски пари“. Оттука, вкупниот збир на картички со функција на електронски пари претставува збир на овие две поткатегории.
18. Вкупниот број на картички издадени од домашните институции се внесува во ставката „вкупен број на картички (независно од бројот на функциите на картичката)“. Овој показател не секогаш претставува збир на „картички со функција на повлекување/депонирање готовина“, „картички со платежна функција“ и „картички со функција на електронски пари“, бидејќи овие категории не се исклучуваат меѓусебно.
19. Ставката „картичка со комбинирана дебитна, функција на повлекување/депонирање готовина и функција на електронски пари“, вклучува картички издадени од домашните институции коишто имаат комбинирана дебитна, функција на повлекување/депонирање готовина и

функција на електронски пари. Исто така, ваквиот тип на картичка се вклучува во секоја од поткатегиите наведени подолу:

- картички со функција на повлекување/депонирање готовина;
- картички со дебитна функција;
- картички со функција на електронски пари.

20. Доколку картичката со комбинирана функција нуди дополнителни функции, таа се вклучува во соодветните поткатегиите.
21. Картичките се бројат на страната на издавачот, независно од резидентниот статус на имателот на картичката.
22. Сите валидни картички се бројат (независно од тоа кога се издадени или колку активно се употребувани). Картичката се брои од моментот кога таа му е предадена на имателот на картичката од страна на издавачот на картичката, независно од тоа дали имателот на картичката ја има активирано. Картичките коишто му се предадени на имателот на картичката на основа на редовно реиздавање на картичката, во случај на истекувањето на рокот на валидноста на издадената тековна картичка, се бројат само еднаш.
23. Картичките на кои им е изминат рокот на важност или картичките повлечени од употреба не се вклучуваат. Картичките коишто не се активни поради привремен престанок на употреба којшто постои за време на известувањето се само привремено неупотребливи и затоа и тие се вклучуваат.
24. Секој обезбедувач на платежни услуги во земјата известува за бројот на картички коишто се издадени, независно дали картичката е кобрендирана или не.
25. Се вклучуваат и картичките издадени од картичните шеми (тристрани картични шеми и четиристрани картични шеми).
26. Картичките издадени од трговците не се вклучуваат, освен во ситуации кога тие се издадени во соработка со обезбедувач на платежни услуги, како што е случајот со кобрендираните картички. Картичките за подароци, како и картичките со останати функции, коишто не можат да се класифицираат во ниту една од наведените категории во табелата, се вклучуваат во меморандум-ставката: „картички со останати функции“.

Уреди коишто прифаќаат платежни картички (табела бр. 3)

27. Податоци се доставуваат и за сите уреди коишто прифаќаат платежни картички поставени од домашните обезбедувачи на платежни услуги, лоцирани во земјата и надвор од неа. Притоа, обезбедувачот на платежни

услуги ги пријавува сите сопствени уреди и изнајмени уреди од обезбедувачи на платежни услуги коишто не се банки.

28. Субјектот којшто обезбедува уреди е обезбедувач на платежни услуги што прифаќа платежни картички, без разлика чија е сопственоста на тие уреди. Оттука, само уредите коишто ги обезбедува прифаќачот на платежни картички се бројат.
29. Секој поединечен уред се брои одделно, дури и во случаи на постоење на неколку уреди од ист тип во рамките на една локација на трговецот.
30. Ако банкоматот нуди една или повеќе функции, тој се брои во секоја од постоечките поткатегории. Притоа, вкупниот број банкомати може да биде помал од бројот на банкоматите евидентирани во посебните поткатегории и поткатегиите не треба да бидат додавани, со цел да се избегне двојното броене.
31. Бројот на уредите на физичките места на продажба ги вклучува бројот на уредите за електронски трансфер на средства на физичките места на продажба и бројот на мануелни импринтери.
32. Уредите за електронски трансфер на средства на физичките места на продажба понатаму се делат на следниве поткатегории: контактни, контактнo-бесконтактни и бесконтактни уреди. Притоа, вкупниот број уреди за електронски трансфер на средства на физичките места на продажба претставува збир од наведените три поткатегории.
33. Ако уредот за картички со електронски пари нуди една или повеќе функции, се брои во секоја одделна поткатегија. Оттаму, вкупниот број на уреди за картички со функција на електронски пари може да биде помал од збирот на поткатегиите. За да се избегне двојно броене, поткатегиите не се собираат.
34. Вкупниот број на уреди за брза наплата од страна на корисниците, како и вкупниот број на инсталирани уреди на продажните места за прифаќање на плаќање од страна на корисниците на микроплаќање, како и други уреди за прифаќање на плаќања (што не се банкомати и уреди на физичките места на продажба) се вклучуваат во категоријата: „останати уреди за прифаќање на плаќања“.
35. „Вкупниот број на трговци во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички“ го претставува бројот на трговци во земјата кои прифаќаат картички независно од функцијата на картичката, бројот на трговците кои прифаќаат картички со функција на електронски пари и бројот на трговците кои прифаќаат плаќања на уреди на

виртуелните места на продажба. Во оваа категорија се вклучуваат и трговците кои прифаќаат плаќања на останатите уреди (бројот на трговците кои прифаќаат плаќања од страна на корисниците за микроплаќање и бројот на трговците кои нудат можност за брза наплата). Со цел прецизно да се утврди податокот за „вкупниот број на трговци во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички“, известувачите доставуваат податоци за матичниот број на трговците, со точно наведување на бројот на продажните места на секој трговец, во текот на првиот период за известување од годината за состојбата на крајот на претходната календарска година.

36. „Вкупниот број на продажни места на трговците во земјата кои му се клиенти на обезбедувачот на платежни услуги и прифаќаат негови картички“ го претставува вкупниот број на продажни места во земјата коишто прифаќаат картички независно од функцијата на картичката, бројот на продажните места на трговците кои прифаќаат картички со функција на електронски пари, бројот на виртуелните места на продажба и бројот на продажните места на трговците кои прифаќаат плаќање на останатите уреди (бројот на продажните места коишто прифаќаат плаќање од страна на корисници за микроплаќање и бројот на продажните места коишто нудат можност за брза наплата). Бројот на продажните места се доставува за секој трговец поединечно по матичен број, во текот на првиот период за известување од годината за состојбата на крајот на претходната календарска година.

Платежни трансакции коишто вклучуваат не-МФИ (табела бр. 4)

37. Ги вклучува сите трансакции иницирани со платен налог – традиционален платен инструмент. Тие можат да бидат иницирани од страна на не-МФИ кон некоја договорна страна (не-МФИ или МФИ) или од страна на МФИ, каде што договорна страна е не-МФИ. Сите овие трансакции се вклучени, независно од тоа каде се водат соодветните сметки и како се извршуваат трансакциите. Тоа ги вклучува:
- сите платежни трансакции коишто се одвиваат меѓу две сметки коишто се водат кај два различни обезбедувачи на платежни услуги и коишто се извршуваат со употреба на посредник, т.е. кога плаќањата му се праќаат на друг обезбедувач на платежни услуги или платен систем;
 - сите платежни трансакции коишто се одвиваат меѓу две сметки кај ист обезбедувач на платежни услуги, при што трансакциите се извршуваат или на сметките на банката без напуштање на банката или со употреба на посредник (друг обезбедувач на платежни услуги или платен систем).

38. Платежните трансакции иницирани од домашните обезбедувачи на платежни услуги коишто се извршуваат преку употреба на соодветен налог, се вклучуваат во соодветниот платен инструмент.
39. Преносот на средства помеѓу сметки од ист вид (како и меѓу различни видови сметки, како што се штедни и трансакциски сметки), на ист сопственик или меѓу различни сопственици – физички или правни лица, се вклучуваат согласно со платежниот инструмент којшто е употребен.
40. Збирните плаќања кон повеќе корисници и збирните плаќања по повеќе основи кон еден корисник, се бројат одделно.
41. Во случај на трајни налози за плаќање, секое индивидуално плаќање се третира како посебна трансакција.
42. Платежните трансакции иницирани од домашен обезбедувач на платежни услуги без употреба на соодветен налог не се вклучуваат во „трансакции по тип на платен инструмент“, туку се прикажуваат во соодветните меморандум-ставки: „одобрување сметки со просто книжење“ и „задолжување сметки со просто книжење“.

Вкупен број на трансакции

43. Ставката „вкупно трансакции коишто вклучуваат не-МФИ“ претставува збир на следниве поткатегории: кредитни трансфери, директно задолжување, плаќања со картички издадени во земјата (со исклучок на картичката со функција на електронски пари), трансакции со електронски пари, чекови и други платни инструменти. Меморандум-ставките не се вклучуваат.

Кредитни трансфери

44. Секоја трансакција при која се изготвува платен налог се вклучува во некоја од наведените поткатегории во табелата 4, т.е. во „иницирани во хартиена форма“ или „иницирани електронски“. Вкупниот број кредитни трансфери претставува збир на овие две поткатегории. Истиот принцип се применува и за вредноста на кредитните трансфери.
45. Кредитните трансфери иницирани врз основа на решенија за присилна наплата или преку траен налог коишто се иницирани во хартиена форма, се прикажуваат како поткатегија во рамките на категоријата „кредитни трансфери“, иницирани во хартиена форма. Кредитните трансфери иницирани врз основа на решенијата за присилна наплата или преку траен налог се бројат и во категоријата кредитни трансфери иницирани во хартиена форма, но се прикажуваат и како посебна ставка врз основа на решенија за присилна наплата, или преку траен налог, соодветно.

46. Кредитните трансфери коишто се иницирани електронски, понатаму се делат на: „иницирани преку датотека со повеќе налози“ и „иницирани врз основа на еден налог“. Вкупниот број кредитни трансфери иницирани електронски претставува збир на овие поткатегории. Истиот принцип се применува кај вкупната вредност на електронски иницираните кредитни трансфери.
47. „Кредитните трансфери иницирани електронски“, независно од тоа дали се иницирани преку датотека со повеќе налози или врз основа на налог, од аспект на уредот за иницирање на налогот се делат на: кредитни трансфери иницирани преку мобилен телефон, банкомат, персонален сметач или други уреди.
48. Кредитните трансфери иницирани електронски преку трајни налози или решенија за присилна наплата, се бројат во категоријата „кредитни трансфери иницирани електронски“, но исто така се прикажуваат и во соодветните поткатегории во табелата, предвидени за овој тип податоци.
49. Се вклучуваат и кредитните трансфери извршени преку банкомати со функција за кредитен трансфер.
50. Кредитните трансфери иницирани преку други уреди во себе ги вклучуваат и податоците за уплата на готовина на банкоматите во системот за брза наплата, при што се евидентира реално уплатениот износ на банкоматот (независно од тоа дали уплатата на готовина е извршена во точен износ што соодветствува на висината на износот на услугата којашто се плаќа или, пак, во поголем износ, за што клиентот добива потврда за кусур).
51. Кредитните трансфери иницирани преку мобилен телефон ги вклучуваат трансакциите коишто се иницирани со користење апликација за електронско банкарство, инсталирана на мобилниот телефон за вршење плаќања од трансакциската сметка на корисникот на мобилниот телефон, врз основа на претходно склучен договор со банката каде што се води неговата трансакциска сметка. Кредитните трансфери иницирани преку интернет, за вршење интернет-плаќања, независно од тоа дали се иницирани преку персонален сметач, таблет, мобилен телефон или некој друг уред за вршење интернет-плаќања се пријавуваат во категоријата: иницирани преку персонален сметач. Платежните трансакции со употреба на мобилен телефон на физичките места на продажба, каде што при вршењето на плаќањето од страна на корисникот на мобилниот телефон се прави моментално задолжување на неговата трансакциска сметка кај издавачот на картичката, се вклучуваат во поткатегоријата: „плаќања преку мобилен телефон или други уреди“, во рамките на категоријата „плаќања со картички издадени во земјата (со исклучок на картичките со функција на електронски пари)“. Трансакциите иницирани преку мобилен телефон од страна на

корисник на микроплаќање се вклучуваат во поткатегијата „микроплаќања“ и истовремено се содржани во категоријата „иницирани преку мобилен телефон“.

52. Безготовинските трансакции извршени во системот за брза наплата, а коишто се иницирани преку мобилен телефон или персонален сметач, каде што се врши плаќање од сметката на електронскиот паричник кон крајниот корисник на средствата се вклучуваат во поткатегиите: „иницирани преку мобилен телефон“ или „иницирани преку персонален сметач“, соодветно.
53. Трансакциите коишто вклучуваат готовина при иницирање на плаќањето и/или вршење на плаќањето, со користење систем за кредитен трансфер, се вклучуваат во кредитните трансфери.
54. Готовинските уплати на сметка со користење платен налог не се вклучуваат во кредитните трансфери. Доколку постојат ваков тип податоци, тие се вклучуваат во меморандум-ставката „депонирање готовина на шалтерите на банката“.
55. Трансферите на средства коишто се користат за исплата на обврските коишто произлегуваат од вршењето на плаќањата со картичките со кредитна или одложена дебитна функција, исто така се вклучуваат бидејќи се одделни плаќања од имателот на картичката кон издавачот на картичката.

Директни задолжувања

56. Во оваа категорија се вклучуваат еднократните и повеќекратните директни задолжувања. Во случај на повеќекратни директни задолжувања, секое поединечно плаќање се брои како една трансакција.
57. Директните задолжувања коишто се користат за исплата на обврските коишто произлегуваат од вршењето на плаќањата со картичките со кредитна или одложена дебитна функција, исто така, се вклучуваат овде, бидејќи се одделни плаќања од имателот на картичката кон издавачот на картичката. Податоците за директните задолжувања коишто произлегуваат од секоја поединечна трансакција со картичка не треба да се доставуваат, со цел да се избегне двојно броење.
58. Директните задолжувања се поделени на: „иницирани преку датотека со повеќе налози“ и „иницирани врз основа на еден налог“. Вкупниот број директни задолжувања претставува збир на овие поткатегији. Истиот принцип се применува кај вкупната вредност на директните задолжувања.

Плаќања со картички

59. Платежните трансакции со картички издадени во земјата се пријавуваат, независно од локацијата на брендот преку кој се извршува таа трансакција, односно независно од тоа дали трансакцијата е извршена во земјата или надвор од неа.
60. Овде се вклучуваат и податоците за трансакции со картички на виртуелните места на продажба преку интернет или телефон.
61. Платежните трансакции се извршуваат со картички со дебитна, кредитна и одложена дебитна функција на уреди или преку други канали. Притоа ги разликуваме следниве поделби:
 - картички со дебитна функција;
 - картички со одложена дебитна функција;
 - картички со кредитна функција;
 - картички со дебитна и/или одложена дебитна функција;
 - картички со кредитна и/или одложена дебитна функција.
62. Податоците за поткатегиите „картички со дебитна и/или одложена дебитна функција“ и „картички со кредитна и/или одложена дебитна функција“ се доставуваат доколку не може да се одреди функцијата на картичката.
63. Секоја трансакција се брои во соодветната поткатегија. Вкупниот број на плаќања со картички претставува збир на овие поткатегији. Истиот принцип се применува и кај вредноста на плаќања со картички.
64. Платежните трансакции со картички се поделени на „иницирани на физички места на продажба“ и „иницирани на виртуелни места на продажба“. Вкупниот број плаќања со картички претставува збир на одделните поткатегији. Истиот принцип се применува и кај вкупната вредност на плаќања со картички. Поткатегијата „повеќекратни трансакции“ во себе вклучува плаќања со платежни картички за производи и услуги преку интернет во однапред определени временски интервали (членарини, претплати и слично).
65. Овде не се вклучуваат плаќањата со картички издадени во земјата коишто имаат функција на електронски пари.
66. Платежните трансакции со употреба на мобилен телефон на физичките места на продажба, каде што при вршењето на плаќањето од страна на корисникот на мобилниот телефон се прави моментално задолжување на неговата трансакциската сметка кај издавачот на картичката, се вклучуваат во поткатегијата „плаќања преку мобилен телефон или други уреди“.

Трансакции со електронски пари

67. Секоја трансакција се брои во одделна поткатегорија во „картички на кои електронските пари се складираат директно“ или „картички поврзани со сметки за електронски пари“. Вкупниот број на трансакции со електронски пари претставува збир на овие поткатегории. Истиот принцип се применува и кај вкупната вредност на трансакциите со електронски пари.
68. Трансакциите „преку сметки со електронски пари“ понатаму се поделени за да дадат информација за тоа колку од нив овозможуваат пристап преку картичка.

Чекови

69. Овде се вклучува повлекувањето готовина со употреба на чекови.
70. Се искажуваат податоци за чековите коишто се поднесени за исплата од имателот и наплатени на товар на трансакциските сметки во банката, а коишто банката ги примила преку својата деловна мрежа или преку трета страна (институција којашто врз основа на договор го извршува платниот промет во име и за сметка на банката). Податоците ги пријавува известувачот којшто е задолжен.

Платежни трансакции по типот на уредот коишто вклучуваат не-МФИ (табела бр. 5)

71. Оваа табела ги вклучува готовинските платежни трансакции на банкоматите и безготовинските платежни трансакции на физичките и виртуелните места на продажба.
72. Домашните обезбедувачи на платежни услуги доставуваат податоци за сите платежни трансакции на уредите обезбедени (опслужени) од страна на обезбедувачите на платежни услуги.
73. Домашните обезбедувачи на платежни услуги доставуваат податоци за сите платежни трансакции со картички издадени во земјата на уредите надвор од земјата.
74. Трансакциите по типот на уредот се поделени во три различни категории засновани врз резидентноста на обезбедувачите на платежните услуги. Првите две категории наведени подолу се бројат на страната на опслужувачот на уредот, а последната категорија се брои на страната на издавачот на картичката:

- трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентните обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени во земјата;
 - трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентните обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени надвор од земјата;
 - трансакции на уредите опслужувани од страна на нерезидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени во земјата.
75. Во оваа табела географската поделба е направена од аспект на земјата во која е лоциран уредот, како и од аспект на земјата во која е издадена платежната картичка во делот под б) трансакции на уредите опслужувани од страна на резидентни обезбедувачи на платежни услуги со картички издадени надвор од земјата.
76. Аналитичките податоци од категоријата б) се прикажуваат само во колоните за број и вредност на меѓубанкарските трансакции извршени од страна на физичките лица (во оваа колона се опфаќаат и трансакциите направени од правните лица поради неможноста да се прави разлика помеѓу физички или правни лица од аспект на сопственоста на картичката издадена надвор од земјата). Аналитичките податоци од категоријата в) се прикажуваат во соодветните колони за бројот и вредноста на меѓубанкарските трансакции за физички и правни лица.
77. Трансакциите на физички места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари) ги содржат во себе и трансакциите извршени на импринтерите. Трансакциите на физички места на продажба (со исклучок на трансакциите со електронски пари) во себе ја вклучуваат поткатегијата: „трансакции иницирани на физички места на продажба за електронски трансфер на средства (со исклучок на трансакции со електронски пари)“. Оваа поткатегија понатаму се дели на трансакции извршени на: контактни, контактнo-бесконтактни и бесконтактни уреди.
78. Плаќањата со картички иницирани на физички места на продажба за електронски трансфер на средства контактнo-бесконтактни, во себе ги вклучуваат и трансакциите извршени со мобилен телефон или други уреди при вршење плаќања од страна на корисниците за микроплаќања.
79. Табелата 5, понатаму, се дели на две поттабели: табела 5.1. и табела 5.2. коишто содржат податоци за бројот, односно вредноста на извршените трансакции со платежни картички по уреди, од аспект на брендovите на картичките.

Учество во платните системи (табела бр. 6)

80. Оваа табела вклучува број и вид на учесници (независно од нивната локација) во платниот систем.
81. Ставката „број на учесници“ претставува збир на две меѓусебно исклучувачки поткатегории „директни учесници“ и „индиректни учесници“.
82. Ставката „директни учесници“ претставува збор на три меѓусебно исклучувачки поткатегории: „банки“, „централна банка“ и „други директни учесници“.
83. Ставката „други директни учесници“ претставува збир на четири меѓусебно исклучувачки поткатегории: „државни органи“, „клириншки куќи и депозитар на хартии од вредност“, „други финансиски институции“ и „останати“.

Плаќања обработени преку платните системи (табела бр. 7)

84. Оваа табела вклучува платежни трансакции обработени преку платен систем.
85. Трансакциите извршени од страна на обезбедувачите на платежни услуги се пријавуваат во соодветната категорија наведена во табелата.
86. Кога во рамки на еден платен систем се врши порамнување на платни позиции/трансакции на друг платен систем, во тој случај се применуваат следниве принципи:
 - платниот систем во кој се врши порамнувањето ги пријавува бројот и вредноста на трансакциите коишто се порамнети;
 - кога клирингот на трансакциите се врши надвор од платниот систем во кој се врши порамнувањето и нето-состојбата се порамнува во рамки на овој систем, се бројат само трансакциите за порамнување на нето-состојба и за нив се известува согласно со платниот инструмент којшто се користи.
87. Секоја платна трансакција се брои еднаш на страната на испраќачот.
88. За збирни плаќања кон повеќе корисници и за збирни плаќања по повеќе основи кон еден корисник, секоја трансакција се брои одделно.
89. Клириншките куќи пријавуваат број и вредност на платежните трансакции на бруто-основа, пред да ја добијат нето-состојбата.
90. Секој платен систем пријавува податоци за извршените трансакции - вкупно и за секој учесник поединечно.

91. Ставките „плаќања со картички“ и „транзакции извршени преку банкомати (со исклучок на транзакциите со електронски пари)“ ги вклучуваат сите платежни транзакции обработени во платниот систем, од аспект на брендот на картичката. Платниот систем доставува аналитички податоци за вкупниот број и вредност на транзакциите за плаќањата со картички, транзакциите извршени преку банкомати и транзакциите со електронски пари, разграничувајќи ги на транзакции извршени во земјата и во странство. Откажаните платежни транзакции не се вклучуваат. Транзакциите коишто подоцна се одбиени се вклучуваат. Сторнираните транзакции во цел износ или во делумен износ, коишто подразбираат пренос на финансиски средства помеѓу транзакциски сметки, исто така треба да бидат вклучени во периодот кога е извршено сторнирањето и тие немаат негативен предзнак.

Надоместоци од трговци и иматели на платежни картички (табела бр. 8)

92. Оваа табела вклучува податоци за надоместоци (во % и во денари) коишто се наплатуваат од трговците во зависност од дејноста на трговецот и висината на годишниот промет остварен со платежни картички и по брендови на картички (табела бр. 8.1), како и податоци за надоместоци коишто се наплатуваат од имателите на платежни картички (физички и правни лица), по брендови и видови на картички, на продажни места и банкомати (табела бр. 8.2).
93. Во табелата бр. 8.1, известувачот внесува податоци за надоместоци (во %) и за извршениот годишен промет во денари, во зависност од дејноста на трговецот, брендот на картичката и утврдениот праг на годишниот промет.
94. При постоење на различни надоместоци кај трговците од иста дејност, коишто припаѓаат во ист праг на годишен промет, известувачот известува за просечниот пондериран надоместок користејќи го како пондер остварениот годишен промет на трговецот.
95. При постоење на различни дејности кај еден трговец, известувачот известува посебно за надоместокот и годишниот промет од секоја дејност на трговецот, во соодветните категории дејности.
96. Доколку известувачот нема трговци коишто се категоризираат во наведените дејности и/или прагови на годишен промет, полињата остануваат празни.
97. Надоместоците за плаќање на рати за стоки и услуги не се пријавуваат во табелата бр. 8.1.

98. Табелата бр. 8.2 содржи податоци за висината на надоместоци коишто се наплатуваат од имателот на картичката за поседување и употреба на платежната картичка на продажни места и банкомати, разграничени на физички и правни лица, по типови и брендови на картички.
99. За ставката „членарина“ од колоната „начин на плаќање“ известувачот известува за износот на надоместокот во денари, пресметан како сооднос од вкупните приходи извршени од членарина во тековната годината и просечната состојба на бројот на картичките во циркулација (просечниот број на картички се пресметува од состојбата на крајот на секој месец во годината), за секоја од наведените категории во табелата.
100. За ставките коишто се однесуваат на надоместот при повлекување и депонирање готовина од колоната „начин на плаќање“ известувачот известува за надоместокот на имателот на платежната картичка во %. Притоа, при постоење на различни стапки на надоместок кај одреден вид картичка од секоја категорија, известувачот известува за просечениот пондериран надоместок (во %) за секоја категорија, користејќи го како пондер остварениот годишен промет за конкретниот вид на картичка.
101. За категоријата „надомест за проверка на состојба на трансакциската сметка“ во колоната „начин на плаќање“ известувачот го внесува просечниот износ на надоместокот во денари, пресметан како сооднос од вкупните приходи од проверка на состојбата на трансакциската сметка и вкупниот број на трансакции за проверка на состојбата во тековната година, за секоја од наведените категории во табелата.
102. Во табелата бр. 8.2, под тип на платежни картички „дебитни картички“ се подразбираат картичките со дебитна функција, картичките со одложена дебитна функција и картичките со дебитна и/или одложена дебитна функција. Под тип на платежни картички „кредитни картички“ се подразбираат картичките со кредитна функција и картичките со кредитна и/или одложена дебитна функција.

VI. МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ

103. Известувачите се должни да се придржуваат до следниве минимални стандарди:
- 103.1 Минимални стандарди коишто се однесуваат на преносот на податоците:
- податоците треба да се доставуваат во рокот утврден со Одлуката;

- податоците требаат да бидат во формат што е соодветен со техничките барања за известување во согласност со „Инструкциите за доставување податоци за извршените активности во платниот промет по електронски пат“ (во натамошниот текст: Инструкциите);
- известувачите при искажувањето на податоците мораат да се придржуваат кон стандардите за технички пренос на податоците утврдени со Инструкциите.

103.2 Минимални стандарди коишто се однесуваат на точноста на податоците:

- доставените податоци треба да бидат еднакви со вистинските податоци на известувачот;
- известувачот треба да се придржува до правилата за заокружување на броевите во согласност со Инструкциите.

103.3 Минимални стандарди коишто се однесуваат на ускладеноста на податоците:

- известувачот треба да назначи лице/лица за контакт за секој од извештите (податоци за името и презимето, е-адреса и телефон за контакт), којшто треба да се ажурира на редовна основа.

103.4 Минимални стандарди коишто се однесуваат на исправката на грешка на доставените податоци:

- известувачите треба да се придржуваат до правилата и процедурите за исправка на грешка на доставените податоци;
- исправката на грешка се прави најдоцна десеттиот работен ден, сметано од крајниот рок на доставување на податоците;
- известувачите кои отстапуваат од пропишаните временски рамки за исправка на грешка, треба да достават писмено објаснување за причините за отстапувањето на податоците, односно да достават доказ (образложение) за верификување на точноста на податоците коишто отстапуваат од очекуваните вредности.

VII. НАЧИНИ И РОКОВИ НА ДОСТАВУВАЊЕ ПОДАТОЦИ

104. Податоците дефинирани во табелите се доставуваат преку електронскиот систем на Народната банка за платежна статистика. Начинот на користење на електронскиот систем е опишан во Инструкциите.
105. Ревизијата на објавените податоци се врши во случај на:
 - добивање нови, коригирани информации и податоци од известувачите и
 - методолошки измени во термините и дефинициите.
106. Ревизијата на податоците во историска временска серија се врши почнувајќи од моментот на појавување на настанот што довел до измена на податоците.

VIII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

107. Ова упатство влегува во сила на денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.
108. Со денот на применувањето на ова упатство престанува да важи Упатството за доставување податоци за извршени активности во платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/07, 97/08 и 64/13) и Упатството за доставување на податоци за прометот во внатрешниот и надворешниот клиринг („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/07, 171/10, 121/14 и 170/14).

У бр. 13110

8 април 2016 година

Скопје

Гувернер

Димитар Богов